

NATIONALPARK HARZ

8.

СОЦИАЛЕН ЖИВОТ И СЕМЕЙСТВО

1. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА БРЕМЕННОСТ
2. ДЕТСКИ НАДБАВКИ
3. ДЕТСКИ ДОБАВКИ
4. РОДИТЕЛСКИ ОТПУСК И РОДИТЕЛСКИ НАДБАВКИ
5. ГРИЖИ ЗА ДЕЦА
6. ПАКЕТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И УЧАСТИЕ

**В тази глава
ще научите**

какви права имате като бъдеща майка в Германия в рамките на Закона за закрила на майчинството, какви са изискванията за получаване на детски надбавки и какви инструменти за подпомагане можете да използвате като родители, за да осигурите децата си в Германия.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

1. ПОЛЗИ ПО ВРЕМЕ НА БРЕМЕННОСТ

Законът за защита на майчинството (Mutterschutzgesetz, MuSchG) се прилага за (бъдещи) майки, които имат работно място в Германия. Този закон ги защитава от опасности на работното място и им предоставя специална защита срещу уволнение. Например бъдещите майки могат да работят само със съгласието си през последните 6 седмици преди раждането и могат да не работят изобщо до 8 седмици след раждането. В случай на преждевременно раждане или раждане на няколко деца, майките нямат право да работят до 12 седмици след раждането. В случай на преждевременно раждане по медицински причини и други преждевременни раждания периодът на закрила на майчинството след раждането се удължава с дните, които не са могли да бъдат взети преди раждането. Законът също така забранява определени видове работа (например работа на парче, на поточна линия, извънреден труд, работа в неделя или през нощта). Ако лекар удостовери индивидуална забрана за работа, това също се прилага.

За да се предпази жената от финансови затруднения през този период, Законът за защита на майчинството урежда различни обезщетения за майчинство:

- **обезщетението за майчинство**,
- добавката на работодателя към обезщетението за майчинство по време на периодите на закрила на майчинството,
- възнаграждението в случай на забрана за наемане на работа извън периодите на закрила на майчинството (обезщетение за закрила на майчинството).

В Саксония-Анхалт можете да използвате **официалния формуляр** "Уведомление за заетостта на бъдещи майки съгласно член 5, параграф 1 и информация съгласно член 19, параграф 1 от Закона за защита на майчинството", за да съобщите за бременността си.

2. ДЕТСКИ НАДБАВКИ

Можете да получавате детски надбавки за децата си в Германия, ако – сте гражданин на държава

- членка на ЕС, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия (държави от ЕИП) или Швейцария,
 - имате местожителство или обичайно местопребиваване в Германия и следователно подлежите на неограничено данъчно облагане.
- Ако нямате местожителство или обичайно пребиваване в Германия, но получавате поне 90% от доходите си в Германия, можете да бъдете третирани като данъчно задължени за неограничен данък върху доходите след подаване на заявление до данъчната служба.

През първите три месеца след преместването на местоживеенето или установяването на обичайното ви местопребиваване в Германия нямате право на детски надбавки, ако през този период нямате местни доходи. Това включва доходи от вашата работа (не-самостоятелно или самостоятелно заето лице) или доходи от търговска дейност (§ 2, ал. 1, т. 1–4 EStG).

Претенция може да има и ако подлежите на ограничено данъчно облагане на доходите в Германия, тъй като не пребивавате или нямате обичайно местопребиваване в Германия, но сте наети на работа тук, за която се дължат социалноосигурителни вноски.

- За да имате право на детски надбавки, трябва да имате право на свободно движение. Имате право на свободно движение, ако на-пример работите по трудово правоотношение (като несамостоятелно заето лице или като самостоятелно заето лице) или сте член на семейството на гражданин на ЕС (§ 2, ал. 2, т. 1 или § 2, т. 2–7 от FreizügG/EU). Ако не сте трудово заети, трябва да имате достатъчна здравна осигуровка и достатъчно средства за препитание. В противен случай нямате право на свободно движение. Това се отнася и за членовете на семейството, които не са заети на трудов договор.

ВНИМАНИЕ: Ако правото ви на свободно движение произтича изключително от целта да търсите работа (§ 2, параграф 2, № 1а от FreizügG/EU), нямате право на детски надбавки. Това не важи само ако сте пребивавали в Германия въз основа на друго право на свободно движение, преди да започнете да търсите работа, например защото вече сте работили преди това. В този случай търсещите работа имат право и на детски надбавки.

По правило получавате детски надбавки за деца до 18-годишна възраст. Те включват:

- родни и осиновени деца,
- доведени деца,
- приемни деца,
- внуци.

Ако детето е на възраст над 18 години, можете да получавате детски надбавки само при определени условия. [Прочетете повече за това в Често задавани въпроси.](#)

Заявлението за детски надбавки се подава в службата за семейни помощи от родителя, с когото живее детето. Детските надбавки са 219 евро на месец за първо и второ дете, 225 евро на месец за трето дете и 250 евро на месец за всяко следващо дете.

ВНИМАНИЕ: От 1 януари 2018 г. се прилагат по-кратки срокове за подаване на молби за детски надбавки със задна дата. От датата на получаване на заявлението службата за семейни помощи ще изплаща детски надбавки със задна дата само за предходните 6 месеца.

Допълнителна информация за детските надбавки и за подаването на заявления (напр. формуляри на Службата за семейни помощи) може да бъде намерена на няколко езика на уебсайта на [Службата за семейни помощи \(1\)](#).

В KINDERDOMBAUHNÜTTE В КАТЕДРАЛАТА В НАУМБУРГ

Ако семейството ви живее в друга държава от ЕС, първо трябва да уточните коя държава е отговорна за изплащането на детските надбавки.

Възможно е да получавате частични обезщетения в различни страни от ЕС. Това зависи от семейното ви положение. Научете повече за трансграничните случаи [тук \(2\)](#).

1

2

3. ДЕТСКА ДОБАВКА

Детската добавка съгласно § 6a от Федералния закон за детските надбавки (Bundeskindergeldgesetz, BKGG) подпомага родители, чиито месечни доходи не са достатъчни за пълно покриване на нуждите на семейството. Тя има за цел да гарантира, че родителите няма да разчитат на обезщетение за безработица II заради децата си. Добавката за деца е в размер на максимум 185 евро на месец за дете и заедно с детските надбавки и, ако е приложимо, жилищните надбавки покрива средните нужди на децата. Лицата, които получават детски добавки, имат право и на помощи за образование и участие и са освободени от такси за детски градини.

Прилаганата преди това фиксирана максимална граница на дохода вече не се прилага от 1 януари 2020 г.!!

Родителите имат право на детски добавки за своите деца, ако

- децата са несемейни и са на възраст под 25 години,
- живеят в домакинството на родителите,
- за тези деца се получават детски надбавки или обезщетение, изключващо детските надбавки,
- месечният доход на родителите достига минималната граница на дохода от 900 евро за родителски двойки и 600 евро за самотни родители,
- нуждите на семейството се покриват от изплащането на детски надбавки, детски добавки и, ако е приложимо, жилищни помощи, на които те имат право, и следователно не възниква вземане за обезщетение за безработица II.
- Техният доход, който се отчита при изчисляването на добавката за дете, не е толкова висок, че добавката за дете да бъде сведена до нула.

4. РОДИТЕЛСКИ ОТПУСК И РОДИТЕЛСКО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

На родителски отпуск имат право служители, които обикновено работят в Германия, както и служители, които работят в чужбина, ако трудовото правоотношение е подчинено на германското законодателство. Родителският отпуск ви позволява да прекъснете работата си или да намалите работното си време, за да се грижите за детето си. Когато ползвате отпуск за отглеждане на дете, вие сте освободени от работа. Не получавате заплата. Въпреки това можете да получавате родителско обезщетение през този период при горепосочените условия.

Изисквания за ползване на родителски отпуск: Трябва да

- живеете в едно домакинство с детето,
- основно да се грижите за него и да го отглеждате сами,
- да не работите повече от 30 часа седмично по време на родителския отпуск.

Родителската помощ е финансова подкрепа за семействата след раждането на дете. Родителското обезщетение компенсира част от липсващите доходи, ако искате да бъдете до детето си след раждането и поради това прекъснете или ограничите професионалната си работа. Имате право на родителско обезщетение, ако детето пребивава в Германия или единият от родителите е или е бил нает на работа в Германия.

Можете да получавате родителско обезщетение, ако:

- се грижите и отглеждате сами детето си след раждането му;
- живеете заедно с детето си в едно домакинство;
- не работите или работите не повече от 30 часа седмично;
- живеете в Германия.

Трябва да подадете молба за родителска помощ в местната служба за родителска помощ. Службата за родителски помощи, която отговаря за вас, можете да намерите [тук](#).

Основното родителско обезщетение е от 65% до 100% в зависимост от нетния ви доход преди раждането. Колкото по-нисък е доходът, толкова по-висок е процентът. Тя възлиза на минимум 300 евро и максимум 1800 евро на месец. Бащите и майките могат да го получават най-много 14 месеца, като могат свободно да разпределят периода помежду си. Единият родител може да претендира за минимум 2 месеца и максимум 12 месеца. Пълните 14 месеца се отпускат, ако и двамата родители са ангажирани с грижите за детето и по този начин губят доходите си от трудова дейност. Самотните родители могат да претендират за пълния размер на родителските надбавки за 14 месеца, за да компенсират загубата на доходи, тъй като нямат партньор. Съществуват и други форми на родителско обезщетение, например за родители, които искат да работят на непълно работно време, докато получават родителско обезщетение (ElterngeldPlus). [Прочетете повече за това в Често задавани въпроси.](#)

За всички семейни обезщетения за работници от ЕС важи следното: държавата, в която работят родителите, носи основната отговорност за изплащането на семейните обезщетения. Вие се считате за нает и по време на родителския отпуск, тъй като тру-

По време на родителския отпуск не можете да бъдете уволнени. Трудовото правоотношение е само временно прекратено и вие имате право да се върнете на работа.

довото ви правоотношение продължава и през това време. Ако родителите работят в различни държави от ЕС, отговорността се носи предимно от държавата, в която живее детето. Може да се окаже, че другата (подчинена) държава трябва да плати диференцирана сума, ако ползата там е по-голяма, отколкото в държавата с приоритетна юрисдикция.

5. ДЕТСКИ ГРАДИНИ

Деца на възраст от 1 година имат законово право на място в детска градина (наричана още детска градина или "Kita") или в център за дневни грижи (с "детегледач" или "детегледачка"). Това право на грижи за детето важи от първия му рожден ден до започване на училище.

При определени условия дете на възраст под една година също може да получи място в детска градина (напр. ако родителите работят, търсят работа или се обучават).

Родителите могат да избират дали детето им да бъде гледано в детска градина или от детегледач. За да получите място в детска градина, трябва да подадете заявление в съответната **служба за младежки грижи**.

Много от службите за социално подпомагане на младежи в Германия предоставят съответните формуляри и информация, както и преглед на разходите за грижи за деца в интернет. Службите за социално подпомагане на младежта предлагат и лични консултации за родителите и им помагат да намерят подходящо място за гледане на деца.

Грижата за деца в дневен център е особено полезна за езиковите умения на детето ви. За децата и младежите, чийто майчин език е различен от немския, има специални програми за езикова подкрепа на немски език в детската градина и в училище. Във всички федерални провинции езиковите тестове се провеждат още в детските градини (най-късно преди записването в училище), за да се определи дали детето има нужда от допълнителни уроци по немски език. Това гарантира, че детето може да следва уроците.

Ако желаете детето ви да бъде гледано, трябва да го регистрирате рано. Местата за гледане на деца обикновено се запълват бързо поради големия брой заинтересовани родители. Мнозина чакат повече от 6 месеца за място. Най-добре е да се информирате за свободните места колкото е възможно по-рано.

За успеха на Вашето дете в училище е важно то да говори добре немски език. Затова използвайте програмите за езикова поддръжка! В някои федерални провинции участието в програми за подпомагане на изучаването на немски език е задължително за децата, чиито езикови умения са недостатъчни. Можете да получите информация за програмите за подпомагане на изучаването на немски език директно от детската градина или училището на детето си, както и от консултантската служба **по миграция и службите за младежка миграция**.

6. ПАКЕТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И УЧАСТИЕ

От януари 2011 г. децата, юношите и младежите до 25-годишна възраст имат право на допълнителни помощи за образование и участие. Основното условие е те да живеят в семейства, които получават обезщетения съгласно SGB II, SGB XII, жилищни помощи и/или детски добавки. За тези помощи обикновено трябва да се кандидатства отделно в бюрото по труда или в общината.

Общинските консултантски центрове, например Бюрото за граждански консултации или Службата за социално подпомагане, при поискване ще ви информират за службата, която отговаря за вашето местоживее. Ползите включват:

- стипендии за екскурзии и пътувания в рамките на детската градина и училището,
- предоставяне на училищни пособия под формата на еднократна сума в размер на 70 евро на 1 август и 30 евро на 1 февруари,
- стипендии за училищен транспорт,
- стипендии за извънкласна учебна помощ (допълнително обучение) с цел постигане на целта на класа или на сертификат за завършено образование,
- стипендии за придобиване на сертификат за завършено образование. субсидии за общ обяд в училище, в детски градини и центрове за извънкласни грижи,
- и бюджет за участие в социалния и културния живот в общността в размер до 10 евро на месец.

Обезщетенията обикновено се предоставят чрез ваучери или директно плащане на доставчика. Компетентният местен доставчик на услуги с удоволствие ще ви консултира за подробностите.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Jugendämter in Sachsen-Anhalt

Familienkassen in Sachsen-Anhalt

Schwangerschaftsberatungsstellen in Sachsen-Anhalt:
<https://ms.sachsen-anhalt.de/themen/familie>

Mehrsprachige Schwangerschaftsberatung des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
<https://www.schwanger-und-viele-fragen.de/de.html>

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Willkommen in Deutschland

Leitfaden zum Mutterschutz

Elterngeld und Elternzeit

Merkblatt Kindergeld

Merkblatt Kinderzuschlag

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

Kita-Verzeichnis Sachsen-Anhalt